

EKSAMEN

Emnekode: ITF10705	Emne: Matematikk for IT
Dato: 15. desember 2014	Eksamenstid: kl 09.00 til kl 13.00
Hjelpemidler: To A4-ark med valgfritt innhold på begge sider. Kalkulator er ikke tillatt .	Faglærer: Christian F Heide
Eksamensoppgaven: Oppgavesettet består av 5 sider inklusiv denne forsiden og et vedlegg på én side. Kontroller at oppgaven er komplett før du begynner å besvare spørsmålene. Oppgavesettet består av 16 oppgaver. Ved sensur vil alle oppgaver telle like mye med unntak av oppgave 6 som teller som to oppgaver. Der det er mulig skal du: <ul style="list-style-type: none">• vise utregninger og hvordan du kommer fram til svarene• begrunne dine svar, selv om dette ikke er eksplisitt sagt i hvert spørsmål	
Sensurdato: Torsdag 15. januar 2015	
Karakterene er tilgjengelige for studenter på studentweb senest 2 virkedager etter oppgitt sensurfrist. Følg instruksjoner gitt på: www.hiof.no/studentweb	

Oppgave 1

En relasjon på mengden

$$A = \{a, b, c, d, e\}$$

er definert ved følgende relasjonsmengde:

$$R = \{(a, b), (b, a), (b, d), (b, e), (d, a), (c, e), (e, c), (e, e)\}$$

Er denne relasjonen refleksiv, symmetrisk, antisymmetrisk og/eller transitiv? Begrunn svaret.

Oppgave 2

Gitt tre ikke-disjunkte mengder A , B og C . Bruk venndiagram til å skissere følgende mengde:

$$((A \cap C) \cup B) - (B \cap C)$$

Oppgave 3

Forklar om følgende slutning benytter en av de tre gyldige slutningsreglene som er angitt i boka, og angi hvilken av disse slutningsreglene som i tilfelle er brukt:

Hvis jeg er tørst så drikker jeg vann.

Jeg er ikke tørst.

Derfor drikker jeg ikke vann.

Oppgave 4

Tallene

$$2, 1, 3, 4, 7, 11, 18, \dots$$

kalles lucastallene. Denne tallfølgen er karakterisert ved at hvert ledd er summen av de to foregående leddene. Skriv en rekursiv definisjon for lucastallene.

Oppgave 5

En gruppe mennesker består av 6 kvinner og 5 menn. Av denne gruppen skal det velges ut en komite på 5 personer som skal bestå av 3 kvinner og 2 menn. Hvor mange ulike slike komiteer kan en danne?

Oppgave 6 (teller som to oppgaver)

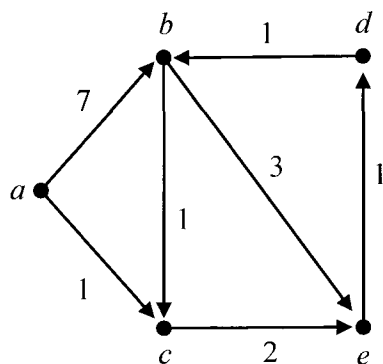
Løs følgende differensligning:

$$y_n - 6y_{n-1} + 9y_{n-2} = 8n$$

med $y_0 = 6$ og $y_1 = 14$.

Oppgave 7

Gitt følgende rettede og vektete graf. Benytt Dijkstras algoritme til å finne korteste vei (altså veier med minst vekt) fra node a til alle andre noder. Vis alle trinn i algoritmen og vis hvordan nodenes etiketter/merker oppdateres underveis.

Oppgave 8

Bruk sannhetstabeller til å undersøke om følgende uttrykk er en tautologi:

$$(p \wedge (q \vee (p \rightarrow r))) \leftrightarrow ((p \wedge q) \vee r)$$

Oppgave 9

Gitt følgende logiske utsagn:

$$\neg(\neg(p \rightarrow q) \vee p)$$

Bruk logikklovene på vedlagte ark til å finne hvilket av følgende utsagn dette er logisk ekvivalent med:

- (i) p
- (ii) $\neg p$
- (iii) $p \vee q$
- (iv) $p \wedge q$

Bruk kun en lov i hvert trinn og angi for hvert trinn hvilken lov du bruker.

Oppgave 10

Bruk induksjonsbevis til å vise at følgende gjelder for alle $n \in \mathbb{Z}^+ = \{1, 2, 3, \dots\}$

$$\frac{0 \cdot 1}{2} + \frac{1 \cdot 2}{2} + \frac{2 \cdot 3}{2} + \dots + \frac{(n-1) \cdot n}{2} = \frac{(n-1) \cdot n \cdot (n+1)}{6}$$

Oppgave 11

Gitt følgende predikat:

$$P(n): 3 \mid n$$

hvor $n \in \mathbb{Z}$. Bruk kvantorer og dette predikatet til å skrive følgende to utsagn:

- i) Det finnes ikke noe heltall som er delelig med 3.
- ii) 3 deler ikke alle heltall.

Angi også om hvert av utsagnene er sant eller falskt.

Oppgave 12

Anta at $n \in \mathbb{Z}$. Benytt kontrapositivt bevis til å bevise at dersom $n^2 - 6n + 5$ er et partall så er n et oddetall.

Oppgave 13

Konverter tallet 41_{10} til binærtall.

Oppgave 14

Gitt en grammatikk med startsymbol s , hvor mengden av ikke-avslutningssymboler er $N = \{s, t, u\}$ og mengden av avslutningssymboler er $T = \{0, 1\}$. Grammatikken har følgende produksjonsregler:

$$\begin{aligned} s &\rightarrow lut \\ s &\rightarrow 0st \\ ut &\rightarrow 1t \\ st &\rightarrow 0t \\ t &\rightarrow 0 \\ u &\rightarrow 1 \end{aligned}$$

Er denne grammatikken kontekstfri, regulær eller ingen av delene? Begrunn svaret.

Oppgave 15

Tegn tilstandsdiagrammet for en endelig automat (endelig tilstandsmaskin uten utgang) med inngangsalphabet $I = \{0, 1\}$ som gjenkjenner alle bitstrenger som **avsluttes** med 100.

Oppgave 16

Gitt to komplekse tall $z = 1 + 7i$ og $w = 1 - 3i$. Finn $\frac{z}{w}$. Skriv svaret på formen $a + bi$.

Lover for logikk og mengder

Lov	Logikk	Mengder
1. Assosiative lover	$(p \vee q) \vee r \Leftrightarrow p \vee (q \vee r)$ $(p \wedge q) \wedge r \Leftrightarrow p \wedge (q \wedge r)$	$(A \cup B) \cup C = A \cup (B \cup C)$ $(A \cap B) \cap C = A \cap (B \cap C)$
2. Kommutative lover	$p \vee q \Leftrightarrow q \vee p$ $p \wedge q \Leftrightarrow q \wedge p$	$A \cup B = B \cup A$ $A \cap B = B \cap A$
3. Distributive lover	$p \vee (q \wedge r) \Leftrightarrow (p \vee q) \wedge (p \vee r)$ $p \wedge (q \vee r) \Leftrightarrow (p \wedge q) \vee (p \wedge r)$	$A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap (A \cup C)$ $A \cap (B \cup C) = (A \cap B) \cup (A \cap C)$
4. De Morgans lover	$\neg(p \vee q) \Leftrightarrow \neg p \wedge \neg q$ $\neg(p \wedge q) \Leftrightarrow \neg p \vee \neg q$	$\overline{A \cup B} = \overline{A} \cap \overline{B}$ $\overline{A \cap B} = \overline{A} \cup \overline{B}$
5. Idempotenslover	$p \vee p \Leftrightarrow p$ $p \wedge p \Leftrightarrow p$	$A \cup A = A$ $A \cap A = A$
6. Absorpsjonslover	$p \vee (p \wedge q) \Leftrightarrow p$ $p \wedge (p \vee q) \Leftrightarrow p$	$A \cup (A \cap B) = A$ $A \cap (A \cup B) = A$
7. Dobbel negasjon / Involusjonslov	$\neg(\neg p) \Leftrightarrow p$	$\overline{\overline{A}} = A$
8. Inverslover	$p \vee \neg p \Leftrightarrow S$ $p \wedge \neg p \Leftrightarrow F$	$A \cup \overline{A} = U$ $A \cap \overline{A} = \emptyset$
9. Identitetslover	$p \wedge S \Leftrightarrow p$ $p \vee F \Leftrightarrow p$	$A \cap U = A$ $A \cup \emptyset = A$
10. Dominanslover	$p \wedge F \Leftrightarrow F$ $p \vee S \Leftrightarrow S$	$A \cap \emptyset = \emptyset$ $A \cup U = U$
11. Implikasjon	$p \rightarrow q \Leftrightarrow \neg p \vee q$	
12. Kontrapositive utsagn	$p \rightarrow q \Leftrightarrow \neg q \rightarrow \neg p$	

Inklusjons- og eksklusjonsprinsippet

$$|A \cup B \cup C| = |A| + |B| + |C| - |A \cap B| - |A \cap C| - |B \cap C| + |A \cap B \cap C|$$